

Ysgol Pont y Crychudd – Cynnig Trefniadaeth yr Ysgol

Cwestiynau Cyffredin

Sut bydd y plant yn cael eu cefnogi wrth drosglwyddo i'r ysgol newydd?

O'r cychwyn cyntaf, byddai dysgwyr yn rhan o'r prosesau gwneud penderfyniadau ynghylch yr adeilad newydd. Mae'r cyngor ysgol eisoes yn rhan o'r ymgynghoriad.

Mae Pennaeth Ysgol Pont y Crychudd a staff yr ysgol yn siarad am yr adeilad newydd mewn gwasanaethau. Bwriedir cynnal cystadleuaeth gelf 'Dylunio'r Ysgol Newydd' ar gyfer yr ysgol gyfan a byddai ymweliadau safle'n cael eu trefnu ar gyfer dysgwyr yn ystod y cyfnod adeiladu.

Fel gyda chynlluniau adeiladu ysgolion blaenorol, rhagwelir y byddai'r contractwr dylunio ac adeiladu llwyddiannus yn ymgysylltu â'r dysgwyr drwy gydol y cyfnodau dylunio ac adeiladu.

Unwaith y bydd y gwaith adeiladu wedi'i gwblhau, bydd Ysgol Pont y Crychudd yn trefnu teithiau trosglwyddo o amgylch yr ysgol, fesul grŵp.

Beth fydd yr ysgol newydd yn ei gynnig?

Mae gan yr ysgol bresennol amrywiaeth o gyfleusterau arbenigol. Fodd bynnag, mae materion arwyddocaol o ran nifer a maint y gofodau addysgu a'r manau nad ydynt ar gyfer addysgu. Mae lle storio a manau symud hefyd yn broblemus ac o ystyried anghenion y dysgwyr (y mae angen cymhorthion cerdded neu gadeiriau olwyn ar lawer ohonynt), gall hyn achosi problemau o ran rheoli symud yn ddiogel o amgylch yr ysgol. Mae hylendid personol a chyfleusterau toiled hefyd yn heriol. Byddai'r holl faterion hyn yn cael sylw drwy ddarparu ysgol newydd a fyddai'n cael ei chynllunio'n benodol i ddiwallu anghenion dysgwyr.

A fyddwch yn dod ag elfen o Ysgol Bryn Castell i'r ysgol newydd, gan fod gan un rhiant ddau o blant, un ym mhob ysgol?

Dim ond ar gyfer y dysgwyr hynny ag anghenion cymhleth y nodwyd bod angen lle arnynt yn Ysgol Pont y Crychudd (hynny yw, dysgwyr ag anhwylder ar y sbectrwm awtistig, anawsterau dysgu difrifol, neu anawsterau dysgu dwys a lluosog) y bydd yr ysgol newydd.

Beth fyddai'r cynlluniau ar gyfer safle presennol Ysgol Pont y Crychudd yn y dyfodol pe bai'r ysgol newydd yn cael ei hadeiladu?

Nid oes penderfyniad wedi'i wneud hyd yma. Byddai defnydd y safle presennol yn y dyfodol yn amodol ar arfarniad opsiynau a phenderfyniad gan y Cabinet yn y dyfodol, yn amodol ar ganlyniad llwyddiannus y broses statudol i adleoli Ysgol Pont y Crychudd.

Pam ydyn ni'n adeiladu ysgol newydd?

Mae'r cyngor wedi cyflwyno'r cynnig i godi adeilad newydd ar gyfer Ysgol Pont y Crychudd er mwyn:

- cynyddu nifer y lleoedd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) cymhleth;
- lleihau nifer y dysgwyr sy'n cael eu hanfon y tu allan i'r sir (mae'r arfer hwn yn ddrud ac yn aml yn gosod amseroedd teithio sylweddol ar ddisgyblion); a
- darparu adeilad addas a digonol sy'n diwallu anghenion ein dysgwyr mwyaf agored i niwed.

A fydd yr ysgol yn cael ei hadeiladu mewn ffordd sy'n ystyriol o'r amgylchedd, gan ddefnyddio'r holl dechnegau a deunyddiau modern i ostwng ôl troed carbon yr ysgol?

Pan ddefnyddir grant Llywodraeth Cymru ar gyfer adeiladu ysgolion newydd, rhaid cyflawni sgôr 'ragorol' Dull Asesu Amgylcheddol y Sefydliad Ymchwil Adeiladu (BREEAM) a byddai'n ofynnol i'r ysgol ennill Tystysgrif Perfformiad Ynni gradd A. Dylai safon ofynnol o 15% o leiaf o gyfanswm gwerth y deunyddiau a ddefnyddir ddeillio o gynnwys wedi'i ailgylchu a'i aildefnyddio yn y deunyddiau a ddewisir. Mae hyn yn sicrhau bod cynaliadwyedd wrth wraidd y gwaith dylunio ac adeiladu.

Hefyd, yn unol â'r ymrwymiad hirdymor i leihau allyriadau carbon a chyflawni adeiladau Carbon Sero Net, o fis Ionawr 2022 mae'n ofynnol i bob prosiect ddangos technegau a thechnolegau lleihau carbon a chyflawni Carbon Sero Net ar waith a chyrraedd y targed perthnasol ar gyfer lefel y carbon a gaiff ei allyrru.

Mae'r buddsoddiad hwn o £25m yn gyfle i gwmnïau adeiladu lleol fod yn rhan o'r buddsoddiad. Faint o'r deunyddiau adeiladu a ddefnyddir a geir yn lleol i leihau'r ôl troed carbon ac a gynigir i gwmnïau lleol? A fydd elfen o'r holl gontractwyr yn gorfod talu'r cyflog byw a chymryd cynifer o brentisiaethau / cyfleoedd hyfforddi pan fydd yr ysgol yn cael ei hadeiladu?

Bydd contractwr 'dylunio ac adeiladu' yn cael ei gaffael drwy Fframwaith Adeiladu Cydweithredol De-ddwyrain a Chanolbarth Cymru (hynny yw, SEWSCAP). Bydd y

contractwr llwyddiannus yn chwilio am bartneriaid yn y gymuned leol ac wrth wneud hynny, yn helpu i roi hwb i'r economi leol. Un o'r ffyrdd y deir o hyd i gwmnïau lleol yw drwy ddigwyddiadau 'cwrdd â'r prynwr' sy'n ceisio annog busnesau lleol i gynnig eu hunain ar gyfer cael eu hystyried. Bydd y contractwr yn ceisio dod o hyd i ddur sy'n cael ei gynhyrchu yn y DU a chaiff ei annog i feddwl yn lleol yn gyntaf.

Yn unol â nod Llywodraeth Cymru o ddatblygu economi ffyniannus yng Nghymru sy'n gallu sicrhau twf economaidd cryf a chynaliadwy a mynd i'r afael â thlodi, mae'n bwysig bod y prosiect hwn yn manteisio ar y cyfleoedd Buddion Cymunedol sydd ar gael. Gellir cael y gwelliannau canlynol mewn canlyniadau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol trwy gaffael cyhoeddus:

- cyfleoedd cadwyn gyflenwi ar gyfer mentrau cymdeithasol a busnesau lleol;
- cyfrannu at addysg drwy ymgysylltu ag ysgolion, colegau a phrifysgolion lleol;
- cyfrannu at fentrau cymunedol sy'n helpu i fynd i'r afael â thlodi ac yn gadael etifeddiaeth barhaol; a
- blaenoriaethau megis cefnogi pobl i gael gwaith.

Mae polisi Cyfrifon Banc Prosiectau (PBA) Llywodraeth Cymru yn cydnabod rôl bwysig isgontractwyr wrth gyflawni prosiectau ysgol a phwysigrwydd talu partneriaid y gadwyn gyflenwi yn deg ac yn brydlon. Mae PBAs yn cefnogi polisi Buddion Cymunedol Llywodraeth Cymru ac yn hyrwyddo arferion busnes moesegol yn benodol sy'n gwneud Cymru'n lle da i fyw, i weithio ac i wneud busnes.

Ble mae'r ysgol am fod a ble fydd y llwybr i'r ysgol ac oddi yno?

Byddai'r ysgol arfaethedig wedi'i lleoli ar safle Fferm yr Ynys (*Island Farm*) ym Mhen-y-bont ar Ogwr a byddai mynediad iddi drwy Barc Gwyddoniaeth Pen-y-bont ar Ogwr.

Beth fydd yr effaith ar Fferm yr Ynys a'r traffig ar yr A48?

Mae'r awdurdod lleol wedi comisiynu asesiad traffig i ystyried effaith y cynnig ar y rhwydwaith priffyrdd lleol.

Cyfeiriwyd at gylchfan A48/B4265 Heol Ewenni sydd â goleuadau traffig, gan mai'r gyffordd hon yw'r un drymaf gyda'r effaith fwyaf a brofwyd o ganlyniad i adleoli'r ysgol o'r gogledd i'r de o'r gylchfan.

Er mwyn lliniaru effaith adleoli'r ysgol arfaethedig, mae'r asesiad traffig wedi argymhell y dylid gwella cyffordd wrth gylchfan Ewenni. Yn yr achos hwn, mae'r asesiad traffig wedi dangos y dylid cyflwyno lôn ychwanegol ar y ffordd ogleddol tuag at y gylchfan

(hynny yw, ar Heol Ewenni) ar gyfer symudiadau troi i'r chwith yn unig. Gellir ymgorffori'r dyluniad lefel uchel hwn o fewn graddau priffyrdd mabwysiedig.

Daw'r asesiad traffig i'r casgliad, gyda'r mesur lliniaru hwn ar waith, y gellir penderfynu bod y gwelliant arfaethedig i'r gyffordd yn lliniaru effaith y datblygiad arfaethedig ar weithrediad cylchfan Ewenni i safon dderbyniol.

A ellid adeiladu'r ysgol ar ei safle presennol, neu ar safle'r coleg, y gwyddom ei fod yn symud, neu hyd yn oed ei adnewyddu?

Ystyrir y byddai'r effaith a'r gweithrediadau symudedd o ran datblygu'r ysgol ar y safle presennol yn niweidiol i addysg a lles y dysgwyr.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae Coleg Pen-y-bont ar Ogwr wedi penderfynu adleoli o gampws Heol y Bont-faen. Nid yw amseriad yr adleoli yn cyd-fynd â'r cynnig hwn a'r gymeradwyaeth ariannu mewn egwyddor a sicrhawyd ar gyfer yr ysgol newydd.

Mae gan Ysgol Pont y Crychydd gyfleusterau sylweddol y tu allan i'r prif adeilad, y cae pêl-droed (a ddefnyddir gan y gymuned) a chaban pren. A fydd hyn yn symud neu'n cael ei ailadeiladu yn yr ysgol newydd?

Fel y nodwyd gan Lywodraeth Cymru, bydd y cyfleusterau a ddarperir, ar y cyfan, yn cael eu pennu gan Fwletin Adeiladu 104 (hynny yw, y canllawiau ardal). Bydd gan yr ysgol gaeau, a fydd, yn ôl pob tebyg, yn arwyneb pob tywydd. Fodd bynnag, mae'r awdurdod lleol yn cydnabod bod yr ysgol ar hyn o bryd yn elwa o gyfleusterau eraill (er enghraifft, yr eco-gaban) a'r nod yw gweithio'n agos gyda'r ysgol i ystyried ffyrdd o ddarparu'r math hwn o gyfleuster arbenigol ar y safle newydd.

Beth fydd y broses wrth symud ymlaen a phryd ydych chi'n rhagweld y bydd yr ysgol yn agor?

Mae'r ysgol arfaethedig yn destun proses ymgynghori ffurfiol o dan y Cod Trefniadaeth Ysgolion. Dechreuodd y broses hon ar 4 Ebrill a bydd yn cau ar 18 Mai 2022. Bydd canlyniad y broses yn cael ei adrodd i'r Cabinet a phenderfynir a ddylid bwrw ymlaen â hysbysiad cyhoeddus.

Yn amodol ar gymeradwyaeth y Cabinet, bydd yr hysbysiad cyhoeddus yn cael ei gyhoeddi ym mis Gorffennaf a bydd y canlyniad yn cael ei adrodd i'r Cabinet ym mis Medi. Os bydd y Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r ysgol newydd, bydd gwaith dylunio ac adeiladu'r ysgol yn cael ei dendro. Byddai angen caniatâd cynllunio ar yr ysgol arfaethedig a chymeradwyaeth Llywodraeth Cymru i'r Achos Busnes Llawn. Byddai'r ysgol yn barod ar gyfer meddiannaeth ar ddechrau tymor yr hydref 2025.

A ystyriwyd safleoedd eraill?

Ystyriwyd safleoedd eraill o fewn y fwrdeistref sirol. Fodd bynnag, oherwydd ei leoliad a'i faint, barnwyd mai safle Fferm yr Ynys ym Mhen-y-bont ar Ogwr oedd y safle mwyaf addas ar gyfer yr ysgol arfaethedig.

Beth fydd yr effaith ar y plant tra bydd yr ysgol newydd yn cael ei hadeiladu?

Ychydig iawn o effaith a geir ar ddysgwyr a'u haddysg yn ystod y cyfnod adeiladu gan y bydd yr ysgol yn cael ei hadeiladu ar safle ar wahân, sy'n golygu y gall yr ysgol bresennol barhau i weithredu heb ymyrraeth.

Unwaith y bydd yr adeilad wedi'i drosglwyddo i'r awdurdod lleol, bydd angen symud adnoddau i'r ysgol newydd. Fodd bynnag, mae profiad yn dangos y gellir tarfu cyn lleied â phosibl trwy weithio'n agos gyda'r pennaeth, llywodraethwyr a staff trwy gynllunio'r rhaglen o amgylch anghenion yr ysgol.

A fydd yr ysgol newydd yn cael effaith ar wersyll y carcharorion rhyfel?

Ni fydd yr ysgol newydd arfaethedig yn cael unrhyw effaith ar Gwt 9, cyn Wersyll Carcharorion Rhyfel yn Fferm yr Ynys.

A ymgynghorir â disgyblion, rhieni, gofalwyr neu warcheidwaid ynghylch yr adeilad newydd, neu'r cynllun?

Byddai sesiynau ymgysylltu â rhanddeiliaid yn cael eu cynnal mewn perthynas â'r dyluniad, a bydd y rhain yn cynnwys cyfarfodydd gyda dysgwyr a rhieni/gofalwyr. Bydd y sesiynau hyn yn cael eu harwain gan y contractwr dylunio ac adeiladu ar ôl iddo gael ei benodi.

Beth fydd yn digwydd i Y Bont a Thŷ Weston?

Mae Tŷ Weston yn eiddo i Goleg Pen-y-bont ar Ogwr ac mae wedi'i leoli ar dir y coleg. Felly, nid yw'r cynnig i adleoli Ysgol Pont y Crychudd yn effeithio'n uniongyrchol ar y ddarpariaeth.

Mae'r adeilad sy'n cael ei feddiannu gan Y Bont yn eistedd ar dir sy'n eiddo i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ac yn cael ei brydlesu i Goleg Pen-y-bont ar Ogwr. Mae isbrydles yn ei lle gyda'r Bont, y Coleg felly yw landlord Y Bont. Hyd yma, nid yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a Choleg Pen-y-bont ar Ogwr wedi gwneud unrhyw benderfyniad ar gyfer y dyfodol mewn perthynas â'r adeilad.